

**Zračna luka Zadar d.o.o.
Zadar**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE – IZVJEŠĆE
POSLOVODSTVA - IZVJEŠĆE O
STANJU DRUŠTVA ZA 2017. GODINU**

Zadar , travanj 2018.

Sadržaj

Uvod	2
1. Pogled u prošlost	4
2. Fizički obujam prometa	8
2.1. Fizički obujam prometa zrakoplova	8
2.2. Fizički obujam prometa putnika	10
3. Financijski rezultati poslovanja	11
3.1. Prihodi	11
3.2. Rashodi	17
3.3. Dobit	24
4. Dobit	26
5. Ostale aktivnosti tijekom 2017. godine	27
5.1. Izvedene investicije u 2017.g.	28
5.2. Oprema	29
5.3. Informatika	30
5.4. Ostalo	30
6. Opis glavnih rizika i nesigurnosti kojima je Zračna luka Zadar izložena	31
6.1. Izloženost cjenovnom riziku	31
6.2. Izloženost valutnom riziku	31
6.3. Izloženost kamatnom riziku	31
6.4. Izloženost kreditnom riziku	31
6.5. Izloženost riziku likvidnosti i riziku novčanog tijeka	32
7. Upravljanje financijskim rizicima	34
8. Obavijesti o zaštiti okoliša	35
9. Obavijesti o radnicima	35
10. Djelovanje Zračne luke Zadar na području istraživanja i razvoja	35
11. Očekivani razvoj Zračne luke Zadar u budućnosti	36

Uvod

- Naziv pravne osobe: Zračna luka Zadar d.o.o.
- Adresa sjedišta: Ulica I br. 2/A , Zemunik Donji
- Matični broj: 03179494
- OIB: 39087623202
- Šifra djelatnosti (NKD): 52.23
- Naziv djelatnosti (NKD): uslužne djelatnosti u vezi sa zračnim prijevozom
- Matični broj subjekta (MBS): 060019948

- Temeljni kapital: 106.820.000,00 kn
- Broj udjela: 4
- Struktura vlasništva:

Republika Hrvatska	55%
Zadarska Županija	20%
Grad Zadar	20%
Općina Zemunik Donji	5%

- Uprava: Josip Klišmanić, imenovan odlukom Skupštine Društva 12.10.2017. godine .

- Nadzorni odbor: Mandat članovima Nadzornog odbora traje četiri godine od dana izbora:
 1. Nediljko Pavlović, predsjednik, izabran 27.06.2014.g. odlukom Skupštine Društva, podnio ostavku 27.02.2018.g.
 2. Nada Brekalo, zamjenica predsjednika Nadzornog odbora, izabrana 14.06.2016.g. odlukom Skupštine Društva
 3. Mario Pešut, član, izabran 27.06.2014. g. odlukom Skupštine Društva
 4. Jure Buljat, član, izabran 27.06.2014. g. odlukom Skupštine Društva
 5. Darko Marković, član predstavnik radnika u Nadzornom odboru, izabran odlukom Radničkog vijeća 01.08.2016.g

- Računi u bankama: HR1324070001100017649
HR7723600001101431074
HR9725000091101006417
HR9524840081100493612

- Poslovne banke: OTP banka d.d.
Zagrebačka banka d.d.
Addiko Bank d.d.
Raiffeisen Bank d.d.

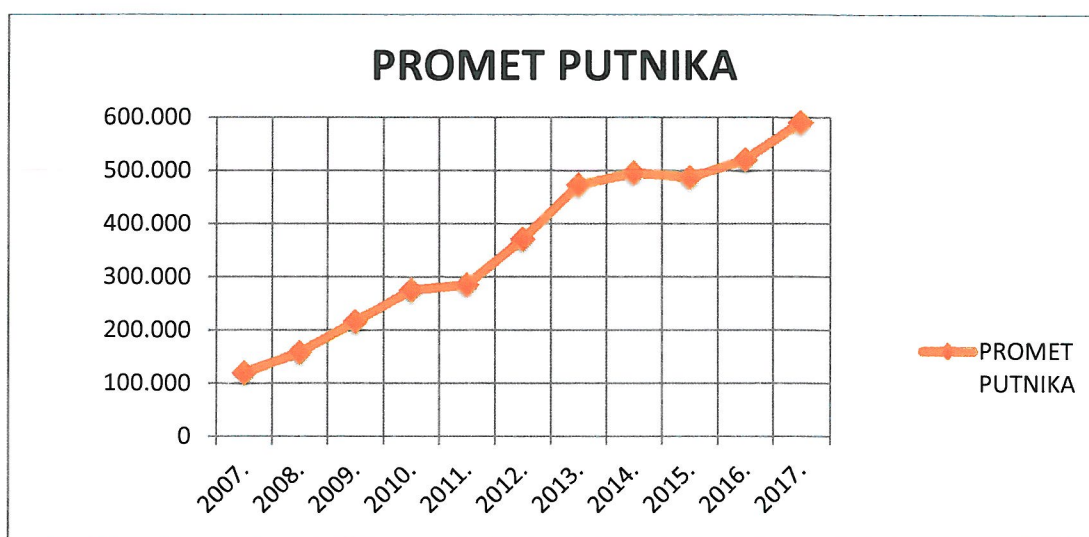
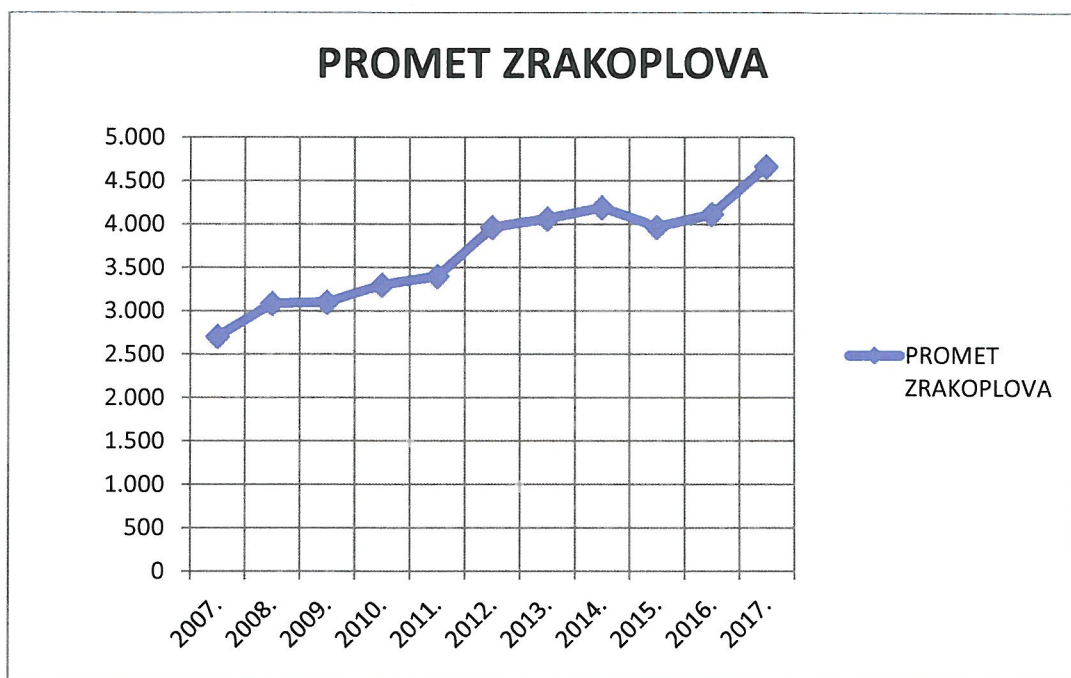
Osnovna djelatnost Zračne luke Zadar je uslužna djelatnost u vezi sa zračnim prijevozom , odnosno prihvat i otprema zrakoplova i putnika .

Tijekom 2017. godine Zračna luka Zadar poslovala je u uvjetima stabilne situacije u zemlji, stabilnog neposrednog okruženja , te pozitivnih turističkih kretanja .

Zračna luka Zadar aktivnom promidžbom na inozemnom tržištu utječe na pozitivne pomake u poslovanju , odnosno na povećanje fizičkog obujma prometa zrakoplova i putnika , te sukladno tome i prihoda od obavljanja djelatnosti .

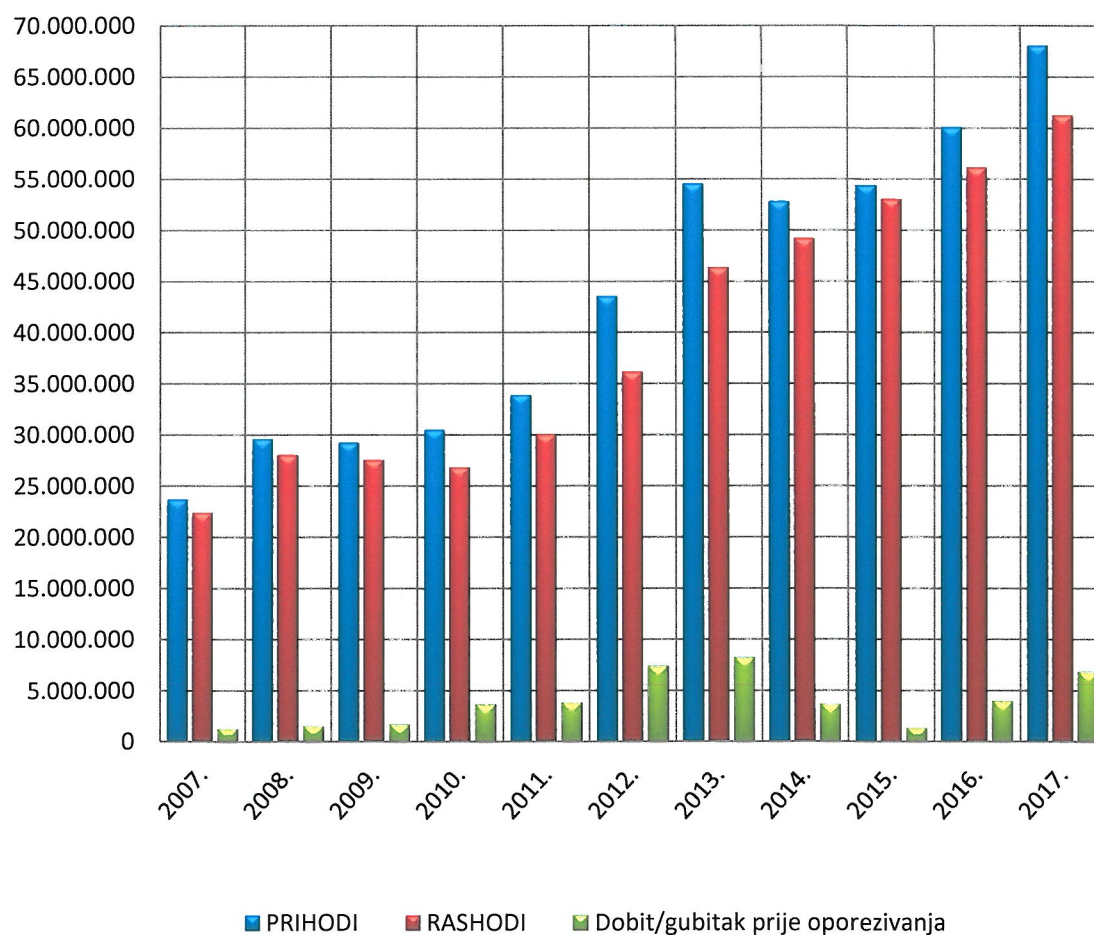
1. Pogled u prošlost

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
PROMET ZRAKOPLOVA	2.703	3.084	3.100	3.299	3.396	3.961	4.061	4.191	3.967	4.112	4.664
PROMET PUTNIKA	119.579	158.047	215.839	275.082	284.973	370.995	472.539	495.690	487.226	520.226	589.971

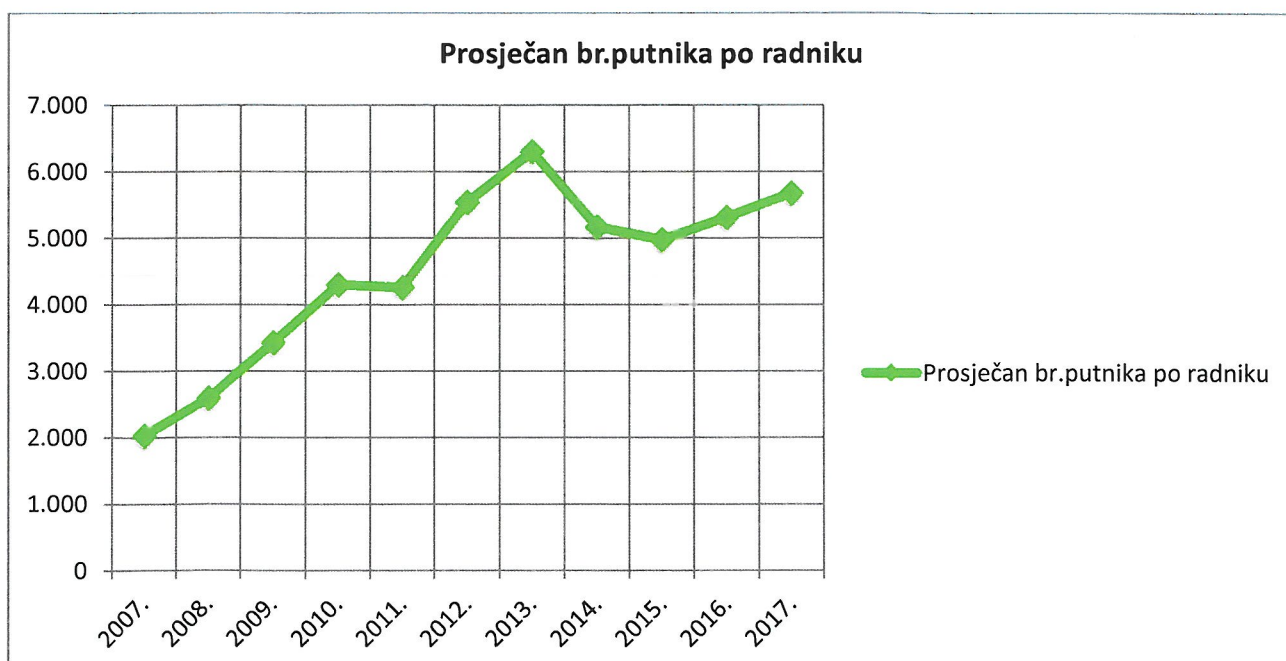
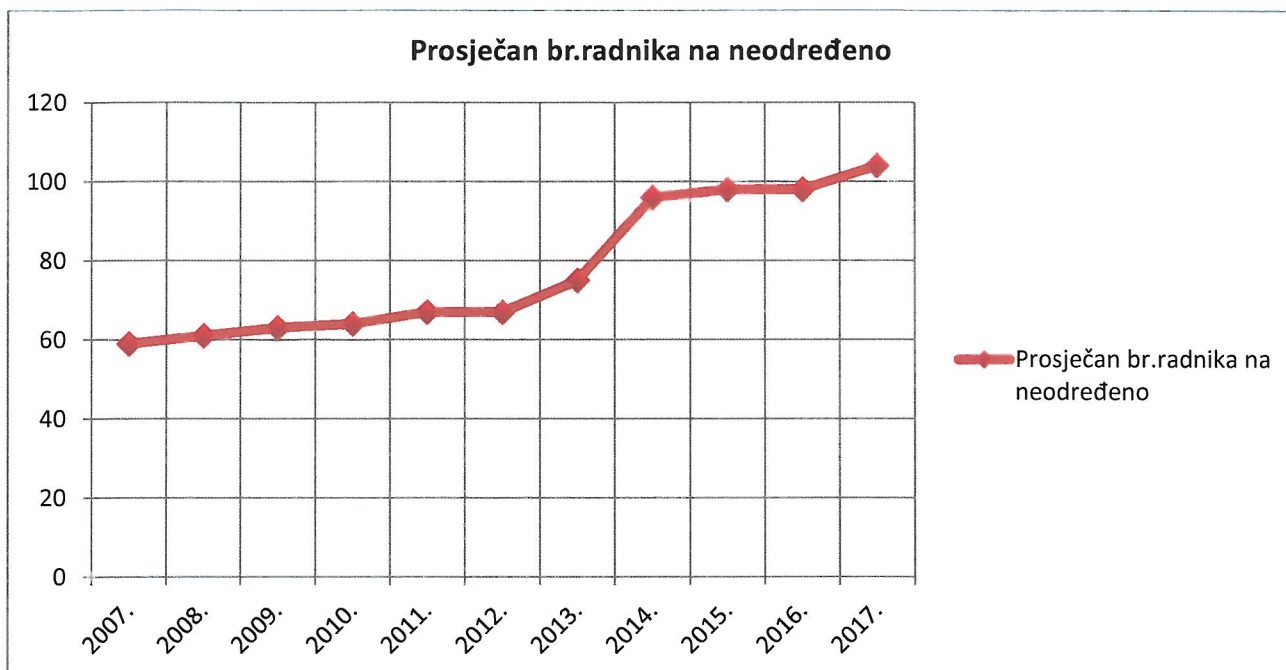

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
PRIHODI	23.621.912	29.523.005	29.151.949	30.405.335	33.829.587	43.485.082	54.485.265	52.782.641	54.340.555	59.995.147	68.028.807
RASHODI	22.364.181	28.007.921	27.503.673	26.793.052	29.991.536	36.112.059	46.314.439	49.157.682	53.035.688	56.079.017	61.222.325
Dobit/gubitak prije oporezivanja	1.257.731	1.515.084	1.648.276	3.612.283	3.838.051	7.373.023	8.170.826	3.624.959	1.304.867	3.916.130	6.806.482

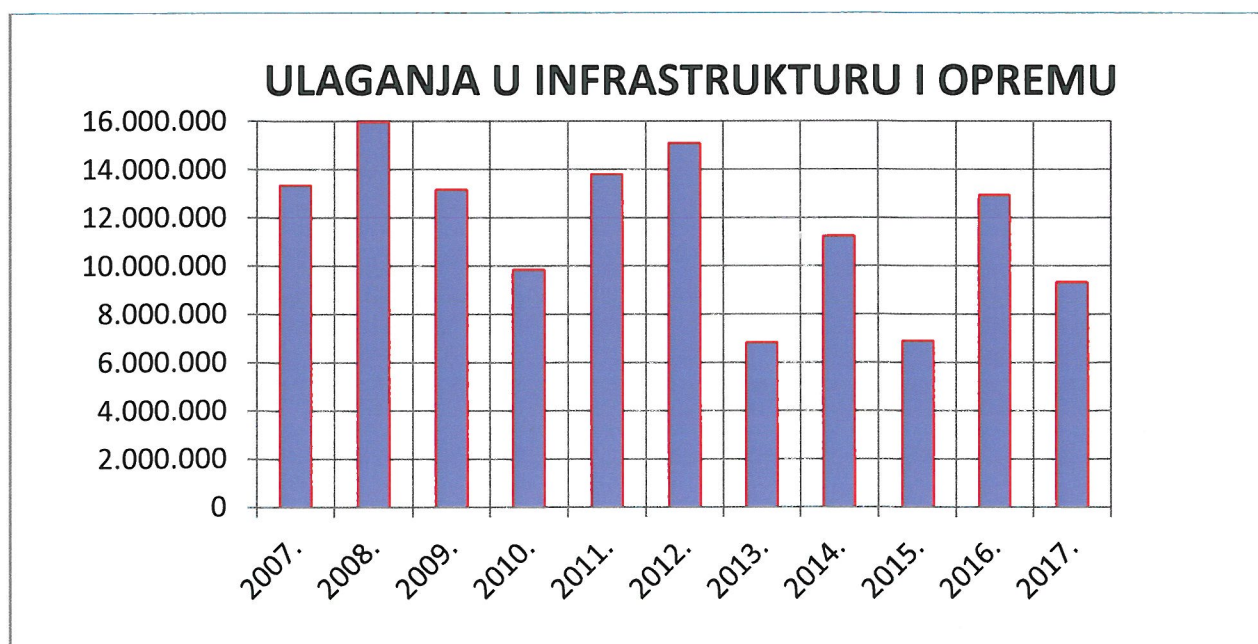
FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
PROMET PUTNIKA	119.579	158.047	215.839	275.082	284.973	370.995	472.539	495.690	487.226	520.226	589.971
Prosječan br.radnika na neodređeno	59	61	63	64	67	67	75	96	98	98	104
Prosječan br.putnika po radniku	2.027	2.591	3.426	4.298	4.253	5.537	6.301	5.163	4.972	5.308	5.673

ULAGANJA U INFRASTRUKTURU I OPREMU (bez PDV-a)	
2007.	13.345.987
2008.	15.949.696
2009.	13.158.541
2010.	9.826.358
2011.	13.793.259
2012.	15.080.220
2013.	6.823.778
2014.	11.225.502
2015.	6.880.375
2016.	12.927.480
2017.	9.320.067
UKUPNO	128.331.263

2. Fizički obujam prometa

2.1. Fizički obujam prometa zrakoplova

Tablica 2.1.a. Promet zrakoplova – po broju slijetanja

Mjesec	Ostvarenje 2017.g.	Ostvarenje 2016.g.	Index na 2016.g.
Siječanj	67	67	100
Veljača	67	98	68
Ožujak	154	110	140
Travanj	326	288	113
Svibanj	481	479	100
Lipanj	673	503	134
Srpanj	836	775	108
Kolovoz	945	769	123
Rujan	526	473	111
Listopad	396	366	108
Studeni	115	97	119
Prosinac	78	87	90
UKUPNO	4.664	4.112	113

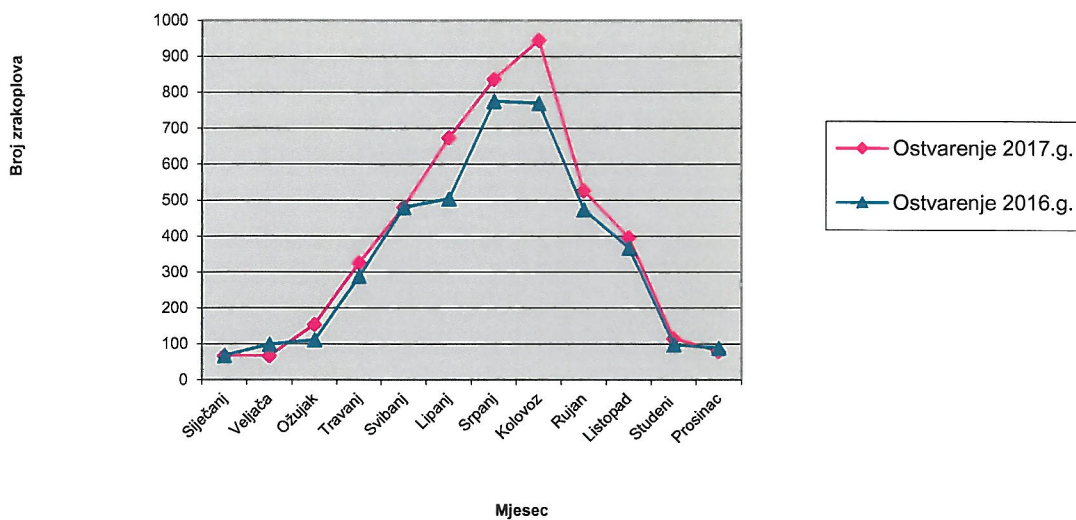
Tablica 2.1.b. Promet zrakoplova – po tonaži (MTOW)

Mjesec	Ostvarenje 2017.g.	Ostvarenje 2016.g.	Index na 2016.g.
Siječanj	1.507	1.345	112
Veljača	1.134	1.517	75
Ožujak	3.600	1.780	202
Travanj	11.885	11.724	101
Svibanj	18.295	17.523	104
Lipanj	22.245	18.515	120
Srpanj	28.550	24.992	114
Kolovoz	30.985	24.703	125
Rujan	21.028	17.309	121
Listopad	16.753	16.101	104
Studeni	2.524	3.159	80
Prosinac	1.423	2.237	64
UKUPNO	159.929	140.905	114

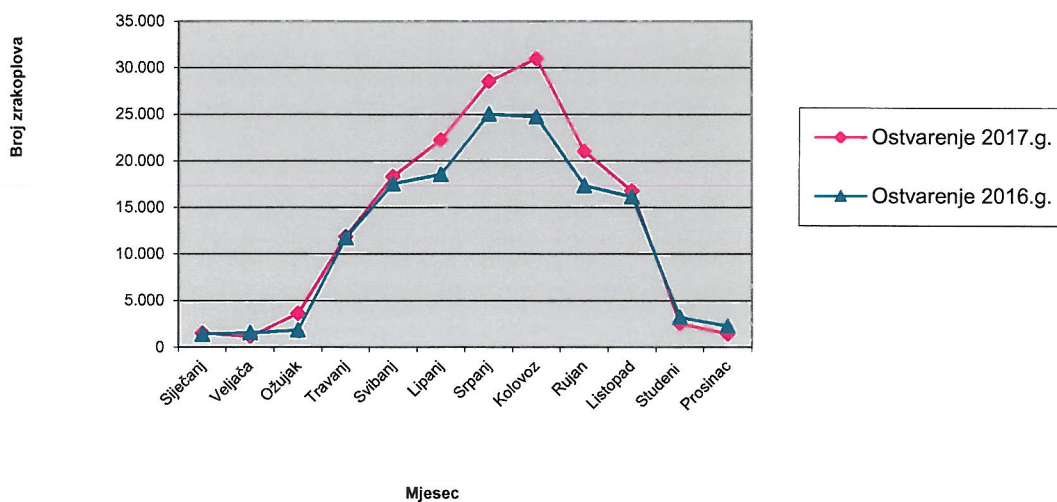
Iz priloženih Tablica 2.1.a. i 2.1.b. vidljivo je da je u 2017. godini promet zrakoplova po broju slijetanja veći za 13% , a po tonaži (MTOW) veći za 14% u odnosu na 2016. godinu .

Slike 2.1.a. i 2.1.b. najuočljivije prikazuju promjene prometa zrakoplova po broju slijetanja i tonazi (MTOW) u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu .

Slika 2.1.a. Promet zrakoplova u 2017. g. - po broju slijetanja

Slika 2.1.b. Promet zrakoplova u 2017. g. - po tonazi (MTOW)

2.2. Fizički obujam prometa putnika

Tablica 2.2. Promet putnika u Zračnoj luci Zadar u 2017. godini

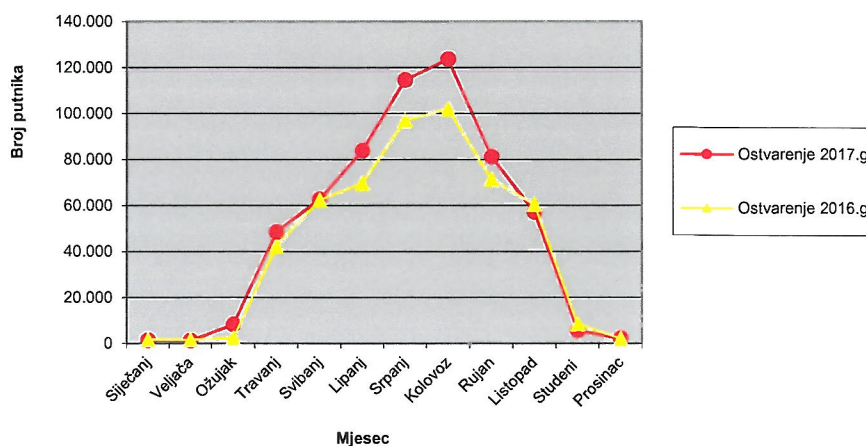
Mjesec	Ostvarenje 2017.g.	Ostvarenje 2016.g.	Index na 2016.g.
Siječanj	1.345	1.606	84
Veljača	1.193	1.574	76
Ožujak	8.207	2.271	361
Travanj	48.541	42.181	115
Svibanj	62.683	62.433	100
Lipanj	83.892	69.505	121
Srpanj	114.526	96.829	118
Kolovoz	123.552	101.920	121
Rujan	81.140	71.160	114
Listopad	57.175	60.333	95
Studen	5.481	8.314	66
Prosinac	2.236	2.100	106
UKUPNO	589.971	520.226	113

U 2017. godini broj putnika u odnosu na 2016. godinu veći je za 13% .

Iz Tablice 2.2., kao i iz Slike 2.2. vidljivo je da su ljetni mjeseci najfrekventniji po broju putnika , što znači da je turistička sezona imala utjecaj na promet putnika u Zračnoj luci Zadar.

Karakteristika prometa putnika u 2017. godini, kao i u 2016. godini, je da u zimskim mjesecima isti opada , a u ljetnim raste i to isključivo zahvaljujući turizmu. Takve oscilacije u potpunosti su opravdane ako imamo u vidu okruženje u kojemu posluje Zračna luka Zadar.

Slika 2.2. Promet putnika u 2017.g.

3. Financijski rezultati poslovanja

Financijski rezultati poslovanja prikazani su u slijedećim tablicama .

3.1. Prihodi Zračne luke Zadar u 2017. godini (Tablica 3.)

	Plan 2017.g.	Ostvarenje 2017.g.	Ostvarenje 2016.g.	Indeks na plan 2017.g. (4=2/1*100)	Indeks na ostv. 2016.g. (5=2/3*100)
	(1)	(2)	(3)		
HLP-domaći promet	2.900.000	3.023.596	3.173.731	104	95
HLP-međunarodi promet	16.400.000	16.454.871	15.044.678	100	109
Ukupno HLP	19.300.000	19.478.467	18.218.409	101	107
Put. servis-dom.(dom.avioprijev.)	160.000	185.523	167.920	116	110
Put. servis međ.(dom.avioprijev.)	14.040.000	2.133.107	2.144.493	99	99
Put. servis-međ.(ino.avioprijev.)		11.725.875	10.395.949		113
Ukupno putn. servis	14.200.000	14.044.505	12.708.362	99	111
Cargo služba	1.000	9.208	4.910	921	188
Provizija-prod.karata i višak prtlj.	170.000	107.050	155.048	63	69
Ostale usluge	1.300.000	2.124.608	1.272.869	163	167
Ukupno ostale usluge	1.471.000	2.240.866	1.432.827	152	156
Travel Value-DFS-roba izvan RH	1.900.000	1.633.394	1.650.059	86	99
Travel Value-DFS-roba iz RH	12.100.000	11.785.563	10.282.135	97	115
Avio prodaja-Ryanair	1.400.000	1.218.808	1.247.450	87	98
Ukupno trgovina	15.400.000	14.637.765	13.179.644	95	111
Caffe bar	6.930.000	6.425.727	5.774.753	93	111
Catering	390.000	578.492	353.323	148	164
Restoran	2.720.000	2.678.731	2.483.556	98	108
Ukupno ugostiteljstvo	10.040.000	9.682.950	8.611.632	96	112
Najam prostora i opreme	4.900.000	4.975.938	4.078.861	102	122
Najam reklama	600.000	577.213	470.256	96	123
Ostali poslovni prihodi	600.000	1.539.006	730.205	257	211
Ukupno posl.prihodi	6.100.000	7.092.157	5.279.322	116	134
Državni proračun-kapitalni prijen.	0	312.249	0		
Županija zadarska	0	0	0		
Grad Zadar	0	0	0		
Ukupno dotacije	0	312.249	0		
Tečajne razlike	200.000	295.511	236.385	148	125
Kamate	350.000	244.337	328.566	70	74
Ukupno finan.prihodi	550.000	539.848	564.951	98	96
UKUPNI PRIHODI	67.061.000	68.028.807	59.995.147	101	113

Iz Tablice 3. vidljivo je da je Zračna luka Zadar u 2017. godini ostvarila ukupni prihod u iznosu od 68.028.807 kn.

Ukupni prihodi u odnosu na 2016. godinu veći su za 13% i veći za 1% u odnosu na planirane veličine za 2017. godinu. Odstupanje ostvarenog od planiranih veličina u potpunosti je opravdano budući se poštivalo načelo opreznosti pri izradi plana za 2017. godinu .

► **Prihodi od polijetanja i slijetanja zrakoplova** u 2017. godini veći su za 7% u odnosu na 2016. godinu.

U odnosu na planiranu veličinu navedeni prihodi veći su za 1%.

Fizički obujam prometa zrakoplova po broju slijetanja veći je za 13% , a po tonaži (MTOW) veći je za 14% u odnosu na 2016. godinu .

U odnosu na 2016. godinu navedeni prihodi veći su za 7% , što nije sukladno povećanju prometa zrakoplova po broju slijetanja za 13% i po tonaži (MTOW) za 14% u odnosu na 2016. godinu .

Do prethodno navedenog nesrazmjera došlo je zbog odobrenih značajnih popusta na usluge polijetanja i slijetanja novim avio-prijevoznicima u 2017.g. (Titan Airways, Stobart Air, easyJet).

► **Prihodi od putničkog servisa** u 2017. godini veći su za 11% od ostvarenih u 2016. godini, a manji za 1% od planiranih veličina.

Fizički obujam prometa putnika veći je za 13% u odnosu na 2016. godinu.

U odnosu na 2016. godinu navedeni prihodi veći su za 11% , što nije sukladno povećanju fizičkog obujma prometa putnika za 13% u odnosu na 2016. godinu .

Do prethodno navedenog nesrazmjera došlo je zbog odobrenih značajnih popusta na usluge putničkog servisa novim avio-prijevoznicima u 2017.g. (Titan Airways, Stobart Air, easyJet).

► **Prihodi od ostalih usluga** vezanih uz osnovnu djelatnost u 2017. godini veći su za 56% u odnosu na 2016.godinu i za 52% od planiranih veličina.

Prihod od provizije na prodaju karata i višak prtljage smanjen je zbog novog načina obračuna provizije na prodaju karata i viška prtljage Ryanair-a.

Do povećanja prihoda od ostalih usluga u odnosu na 2016. godinu došlo je najvećim dijelom zbog povećanih: prihoda-naknada od prefakturiranih troškova avio-prijevoznicima za prijevoz posade i/ili putnika i hotelski smještaj posade i/ili putnika (2017.=1.051.249 kn , 2016.=436.398 kn), prihoda-usluga korištenja Business-VIP terminala (2017.=380.921 kn, 2016.=311.762 kn), te usluge promocije hrvatskog turizma kroz promotivne aktivnosti (124.800 kn). U prihode od ostalih usluga uključena je i naknada za pozicioniranje proizvoda (60.000 kn) .

► **Prihodi od trgovinske djelatnosti** (Travel Value-DFS-roba izvan RH, Travel Value-DFS-roba iz RH i Avio prodaja-Ryanair) veći su za 11% od ostvarenih u 2016. godini, a manji za 5% od planiranih veličina.

Prihodi od Travel Value-DFS (roba izvan RH i iz RH) veći su za 12% u odnosu na 2016.g., što je sukladno povećanju fizičkog obujma prometa putnika.

Sredinom 2015.g. promijenjen je status robe glavnog dobavljača Heinemann, čija je roba prije bila isključivo konsignacijska, a tada je dio robe postao vlastita roba, te prihod nije čista dobit (marža, RUC), nego je prodaja/promet takve vlastite robe evidentiran kao prihod, a nabavna vrijednost prodane robe kao rashod.

Sve prethodno navedeno utjecalo je na smanjenje prihoda Travel Value-DFS-roba izvan RH, a povećanje Travel Value-DFS-roba iz RH , te povećanja troškova prodane robe.

Za usporedbu:

	1-12/2017.	1-12/2016.
PRIHODI-UKUPNO Travel Value-DFS (roba izvan RH i iz RH)	13.418.957	11.932.194
RASHODI-TROŠAK PRODANE ROBE Travel Value-DFS (roba izvan RH i iz RH)	8.480.925	7.321.709
DOBIT Travel Value-DFS (roba izvan RH i iz RH)	4.938.032	4.610.485

U 2017.g. ostvaren je promet u iznosu od 2.683.418 EUR , što je za 15% više nego u 2016.g. (2.327.538 EUR) .

Rast prometa uzrokovan je povećanjem broja putnika DFS-a za 15,6% u odnosu na 2016.g.

Unatoč povećanju prometa za 15%, dobit Travel Value-DFS (roba izvan RH i iz RH) povećana je samo za 7% u odnosu na 2016.g., jer se značajno povećala prodaja duhanskih proizvoda (za 23,28%) koji imaju vrlo malu maržu .

Prihodi od Avio prodaje-Ryanair manji su za 2% u odnosu na 2016.g. Na prethodno navedene prihode Zračna luka Zadar nema utjecaj, jer ovise o prodaji kabinskog osoblja Ryanair-a.

► **Prihodi od ugostiteljske djelatnosti** u 2017.godini veći su za 12% u odnosu na 2016. godinu, a manji za 4% u odnosu na planirane veličine.

Prihodi caffe bara veći su za 11% u odnosu na 2016.g., a manji za 7% u odnosu na planiranu veličinu.

Iako je fizički obujam prometa putnika veći za 13%, prihodi caffe bara veći su samo za 11% u odnosu na 2016.g. Do takvog nesrazmjera došlo je zbog povećanja stope PDV-a u ugostiteljstvu sa 13% na 25% od 01.01.2017.g. , jer Zračna luka Zadar d.o.o. nije korigirala (povećala) cijene, nego je išla na teret vlastitih prihoda.

Prihodi cateringa veći su za 64% u odnosu na 2016.g. i veći za 48% u odnosu na planiranu veličinu, zbog povećanog broja zahtjeva za uslugama cateringa.

Prihodi restorana veći su za 8% u odnosu na 2016.g., a manji za 2% u odnosu na planiranu veličinu.

► **Poslovni prihodi** u 2017. godini veći su za 34% u odnosu na prethodnu godinu i veći za 16% u odnosu na planirane veličine.

Prihodi od najma prostora i opreme veći su za 22% u odnosu na 2016.g. i za 2% u odnosu na planirane veličine zbog novih ugovora s rent a car tvrtkama.

Potrebno je istaknuti da nisu izdane fakture za najam prostora policiji i carini, odnosno Ministarstvu unutarnjih poslova i Carinarnici zbog još uvijek ne postignutog dogovora oko cijene najma i režijskih troškova za 2017.g.

Prihod od najma reklama povećani su sukladno ugovorima o najmu reklama.

Ostali poslovni prihodi povećani su zbog: prihoda od djelomičnog ukidanja dugoročnog rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu sa Osijek-Koteks d.d. u iznosu od 400.995 kn, prihoda od naknadno naplaćenog potraživanja od Lulić d.o.o. koje je bilo vrijednosno usklađeno u prethodnoj godini u iznosu od 287.757 kn, prihoda s osnove besplatnog primitka opreme (traktora za vuču prtljage Harlan) u iznosu od 168.656 kn, te prihoda od provizije na prodano gorivo (2017.=473.090 kn , 2016.=444.392 kn).

► **Prihodi od dotacija** , od strane Državnog proračuna iznose 312.249 kn, a odnosi se na iznos PDV-a po primljenoj dotaciji za nabavu dva RTG uređaja za ručnu prtljagu.

U 2017. godini iznos investicije (trošak stjecanja) veći je od primljene potpore, odnosno iz proračuna je financiran potporama samo dio investicije, stoga nema razloga iskazivati dio potpore na prihode jer ionako ne dosežu, ukupno gledajući, nabavnu vrijednost.

Ukoliko su potpore u ukupnom iznosu po investiciji do razine nabavne vrijednosti, treba ih i u cijelosti tako knjižiti (bez korekcije na prihodima) .

U razdoblju od 01.01.-31.12.2017. godine Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je za investicije doznačilo sredstva u ukupnom iznosu od 3.100.000 kuna – sufinanciranje nabave sustava video nadzora operativnih površina (1.538.756 kn) i dva RTG uređaja za ručnu prtljagu (1.561.244 kn), što je se sukladno primjeni računovodstvene politike evidentiranja državne potpore povezane s imovinom evidentiralo metodom koja oduzima potporu pri izračunavanju knjigovodstvenog iznosa imovine, na način da se potpora priznaje kao prihod, tijekom vijeka upotrebe imovine koja se amortizira, smanjenjem troška amortizacije.

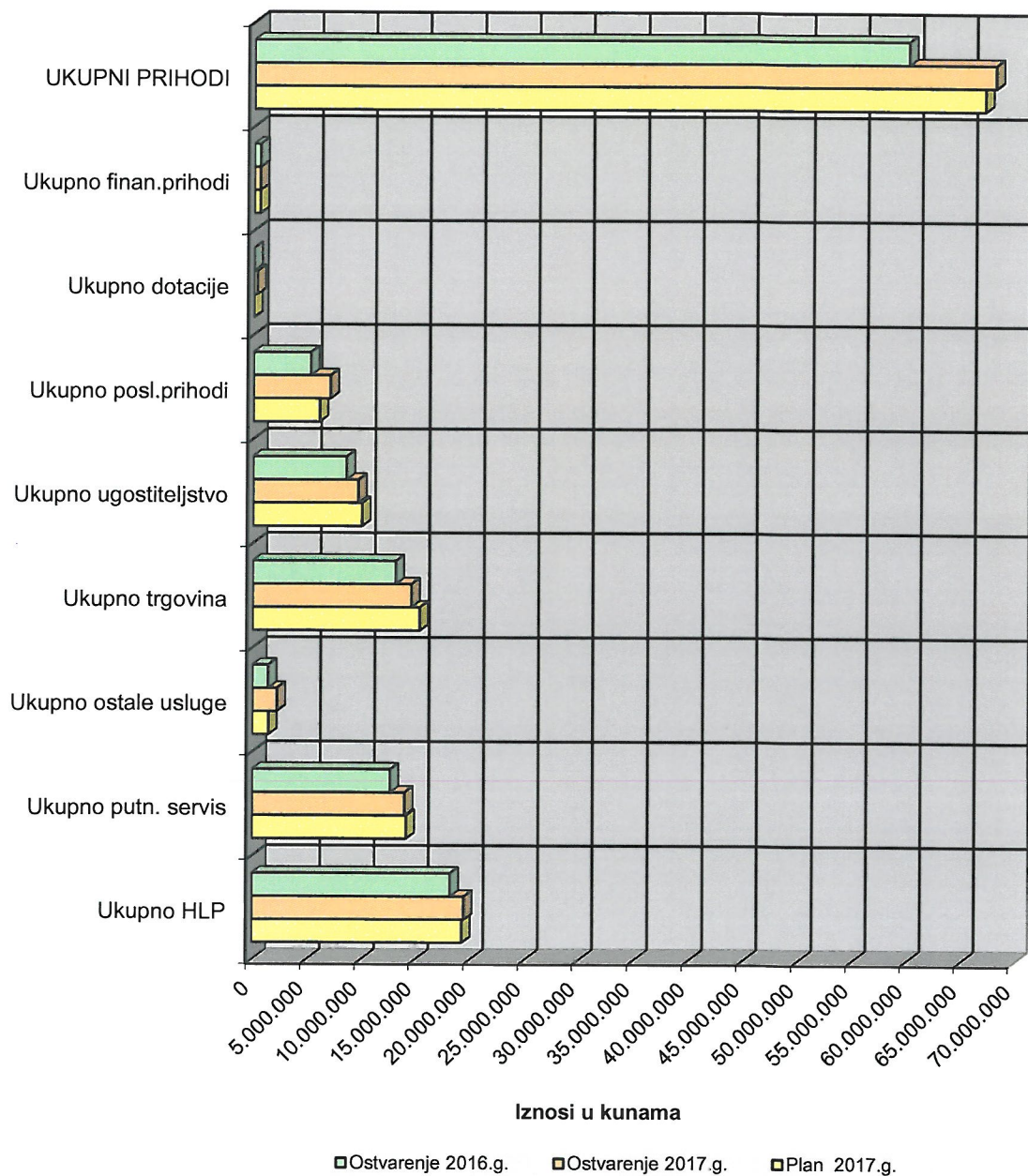
U razdoblju od 01.01.-31.12.2016. godine Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je za investicije doznačilo sredstva u ukupnom iznosu od 6.500.000 kuna – sufinanciranje pojačanog održavanja, sanacije kritičnih površina USS-a 14-32 ukupne širine 30 m, što je se sukladno primjeni računovodstvene politike evidentiranja državne potpore povezane s imovinom evidentiralo metodom koja oduzima potporu pri izračunavanju knjigovodstvenog iznosa imovine, na način da se potpora priznaje kao prihod, tijekom vijeka upotrebe imovine koja se amortizira, smanjenjem troška amortizacije.

► **Financijski prihodi** ostvareni u 2017.g. manji su za 4% u odnosu na 2016.godinu i za 2% u odnosu na planirane veličine.

Financijski prihodi su uglavnom prihodi od kamata na oročena novčana sredstva (244.269 kn), te prihodi od obračunanih pozitivnih tečajnih razlika temeljem potraživanja i obveza iskazanim u stranim valutama .

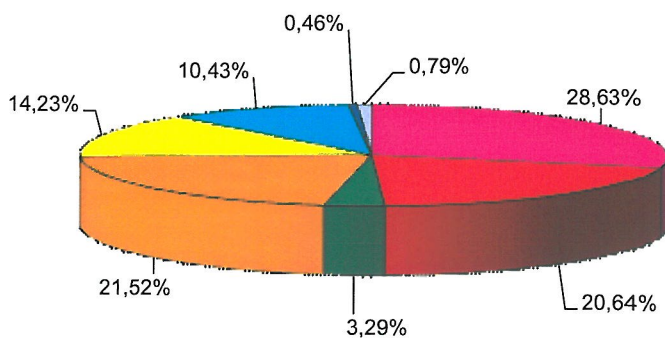
Odstupanje od planiranih veličina je opravdano, jer se ne može predvidjeti fluktuacija kamatnih stopa i tečaja referentnih valuta i njihov međusobni odnos .

Slika 3.1. Prihodi Zračne luke Zadar u 2017.g.

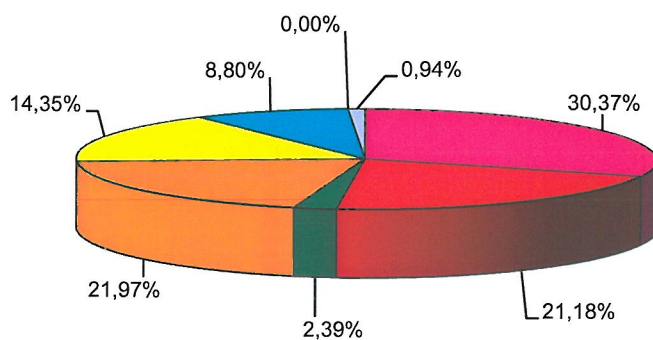

Iz strukture prihoda (Slika 3.2. i Slika 3.3.) vidljivo je da u 2017. godini nije došlo do značajnih promjena u odnosu na 2016. godinu .

Slika 3.2. Struktura prihoda u 2017.g.

Slika 3.3. Struktura prihoda u 2016.g.

3.2. Rashodi Zračne luke Zadar u 2017. godini (Tablica 4.)

	Plan 2017.g.	Ostvarenje 2017.g.	Ostvarenje 2016.g.	Indeks na plan 2017.g.	Indeks na ostv. 2016.g.
	(1)	(2)	(3)	(4=2/1*100)	(5=2/3*100)
Troškovi sirovina i materijala	2.120.000	2.003.053	1.924.453	94	104
Utrošena el. energija	1.000.000	962.026	912.703	96	105
Utrošeno gorivo	350.000	340.003	300.121	97	113
Sitan inventar	550.000	712.161	456.642	129	156
Materijalni troškovi	4.020.000	4.017.243	3.593.919	100	112
Usluge telefona	290.000	283.765	269.050	98	105
Poštanske i prijevozne usl.	600.000	1.101.979	573.000	184	192
Tekuće i invest. održavanje	4.700.000	3.509.514	3.247.250	75	108
Zakupnina	200.000	201.904	159.050	101	127
Intelektualne i osobne usl.	1.050.000	525.393	745.951	50	70
Komunalne usluge	520.000	616.822	496.559	119	124
Vanjske usl. reprez.(ugost.)	60.000	48.847	59.770	81	82
Usluge čuvanja imovine i usluge zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage	2.550.000	2.630.295	2.305.270	103	114
Ostale usluge (šped.usl.,reg.prom.sred.)	1.655.000	1.547.361	1.614.286	93	96
Troškovi usluga	11.625.000	10.465.880	9.470.186	90	111
Dnevnice i putni troškovi	500.000	412.581	467.877	83	88
Naknade troškova zaposl.	1.480.000	1.447.167	767.326	98	189
Nadzorni odbor i Komisija za reviziju	183.000	159.432	144.285	87	110
Reprezentacija	75.000	66.654	73.448	89	91
Promidžba, wellcome i pokl.	500.000	460.726	446.282	92	103
Premije osiguranja	1.100.000	1.036.398	805.410	94	129
Bankovne usluge	250.000	267.110	236.095	107	113
Doprinosi i članarine	230.000	213.535	216.943	93	98
Takse i porezi	7.000	4.445	6.686	64	66
Stručno obraz. i literatura	550.000	482.823	525.017	88	92
Ostalo (v.u.potraž.,zdrav.nadz.)	1.150.000	1.403.656	2.750.211	122	51
Ostali troškovi poslovanja	6.025.000	5.954.527	6.439.580	99	92
Kamate	1.000	474	161	47	294
Tečajne razlike	300.000	433.539	415.549	145	104
Financijski rashodi	301.000	434.013	415.710	144	104
Troškovi prodane robe	11.500.000	10.883.960	9.680.754	95	112
Troškovi plaće	23.200.000	23.169.308	20.631.488	100	112
Troškovi amortizacije	6.100.000	6.297.394	5.847.380	103	108
UKUPNI RASHODI	62.771.000	61.222.325	56.079.017	98	109

Iz Tablice 4. vidljivo je da je Zračna luka Zadar u 2017. godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 61.222.325 kn .

Ukupni rashodi u odnosu na 2016. godinu veći su za 9% , a u odnosu na planirane veličine manji za 2% .

► **Materijalni troškovi** u 2017. godini veći su za 12% od ostvarenih u 2016. godini, a na razini su planiranih veličina .

Troškovi sirovina i materijala povećani su zbog povećanja prihoda cateringa i restorana.

Troškovi goriva povećani su zbog nabave, odnosno korištenja službenog vozila Škoda Octavia za potrebe službenih putovanja djelatnika.

Troškovi sitnog inventara povećani su najvećim dijelom zbog nabave zaštitne i radne odjeće i obuće (2017.=351.616 kn , 2016.=131.018 kn) .

► **Troškovi usluga** u 2017. godini veći su za 11% u odnosu na 2016. godinu, a manji za 10% u odnosu na planirane veličine .

Troškovi poštanskih i prijevoznih usluga veći su i od planiranih i od ostvarenih u 2016.g., jer su u ovoj kategoriji evidentirani i troškovi prijevoza posada i/ili putnika po nalogu zrakoplovnih kompanija-koji im se prefakturiraju, stoga je takve zahtjeve zrakoplovnih kompanija vrlo teško predvidjeti odnosno planirati ovu kategoriju troškova.

U 2017.g. troškovi prijevoza posada i /ili putnika iznose 970.815 kn , a u 2016.g. su iznosili 398.888 kn .

Troškovi tekućeg i investicijskog održavanja najvećim dijelom odnose se na: pojačano održavanje operativne površine ZL Zadar (420.420 kn), zamjenu fluo cijevi sa led reklamnih ekrana (81.368 kn), nadogradnju sustava kontrole i naplate parkiranja (58.180 kn), ugradnju PLC uređaja u stare regulatore sustava rasvjete USS 14-32 (72.000 kn), soboslikarsko-ličilačke radove (140.388 kn), radove na sanaciji izolacije krovova (494.850 kn), godišnji redovni servis klima-vanjskih i unutarnjih jedinica (49.250 kn), radove na produženju trake iza check-ina i servis traka (155.000 kn), servis RTG uređaja (54.852 kn), pojačano održavanje-sanaciju dijela sjeverne strane osnovne staze USS-e 04-22 (494.578 kn), popravak RTG uređaja-zamjena HI-TRAX elektronike (36.858 kn), zamjena kompresora na vanjskim jedinicama klima uređaja (35.310 kn), popravak aparata za kodiranje parkirnih kartica (8.567 kn), popravak domaće odlazne trake u sortirnici (25.000 kn), godišnji servis sustava videonadzora (20.000 kn), popravak kliznih automatskih vrata (11.470 kn), popravak glavnog agregata Končar (10.250 kn), godišnji servis de-icing vozila (10.337 kn), zamjena stare crpne stanice (10.500 kn).

Troškovi zakupnina povećani su zbog troškova operativnog leasinga vozila (kombija) za Vip terminal (leasing rata=727 EUR) nabavljenog u kolovozu 2016.g.

Troškovi intelektualnih i osobnih usluga najvećim dijelom se odnose na izradu projekta i elaborata za svjedodžbu po uredbi (EU) br.139/2014 (192.000 kn), te izradu projektnog zadatka izrade geodetske situacije USS-e 14-32 i trasa kabela situacije (189.500 kn).

Do odstupanja ostvarenih troškova intelektualnih i osobnih usluga u 2017.g. u odnosu na planiranu veličinu došlo je jer je za 2017.g. bila planirana izrada prometne studije Zračne luke Zadar-zemaljska strana (165.000 kn), te nastavak izrade elaborata Master plan Zračne luke Zadar (150.000 kn).

Troškovi komunalnih usluga povećani su najvećim dijelom zbog povećanja komunalne naknade Općine Zemunik Donji .

Troškovi usluga čuvanja imovine i usluga zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage povećani su zbog uvođenja novog zaštitara za kontrolu pristupa sa vojne strane na civilnu stranu Zračne luke Zadar .

U kategoriju ostale usluge uključene su: usluge kontrole kakvoće i atestiranja dobara (izrada elektrotehničkog projekta izvedenog stanja sustava rasvjete operativnih površina = 44.700 kn , mjerenje aeronautičkih podataka za potrebe certifikacije aerodroma = 154.600 kn , mjerenje sustava rasvjete operativnih površina Zračne luke Zadar = 78.154 kn), usluge studentskog servisa (2017.=397.256 kn , 2016.=320.084 kn), usluge prijevoza radnika na posao i s posla (2017.=417.747 kn , 2016.=437.134 kn), špeditorske usluge, te usluge registracije prijevoznih sredstava i usluge oglašavanja u tisku - objave oglasa javne nabave .

► **Ostali troškovi poslovanja** u 2017. godini manji su za 8% od ostvarenih u 2016. godini i za 1% od planiranih veličina .

Naknade troškova zaposlenima povećane su za 89% u odnosu na 2016. godinu, a povećanje se najveći dijelom odnosi na odštetu radniku zbog ozljede na radu (200.000 kn), otpremnine za 2 djelatnika (378.729 kn), te na naknade troškova prijevoza radnika na posao (2017.=356.395 kn , 2016.=311.696 kn), sukladno Kolektivnom ugovoru (naknade troškova prijevoza radnika na posao isplaćuju se svim radnicima po prebivalištima gdje nema organizirani prijevoz Zračne luke Zadar (sve osim grad Zadar), mjesečno u iznosu stvarne cijene autobusne karte)).

Troškovi Nadzornog odbora i Komisije za reviziju povećani su za 10% u odnosu na ostvarene u 2016.g., jer je 13.10.2016.g. osnovana Komisija za reviziju (3 člana) koja ostvaruju pravo na mjesečnu naknadu .

Troškovi promidžbe povećani su za 3% u odnosu na 2016.g., a povećanje se najvećim dijelom odnosi na troškove sponzoriranja u cilju promidžbe na kineskom tržištu.

Troškovi premija osiguranja povećani su za 29% u odnosu na 2016.g., a povećanje se najvećim dijelom odnosi na police osiguranja za potrebe Zračne luke Zadar (2017.g.=406.398 kn, 2016.g.=217.410 kn) .

Početak 2017. godine, proveden je postupak javne nabave sa opcijom sklapanja okvirnog sporazuma na dvije godine, za nabavu uslugu osiguranja:

- Osiguranje imovine od svih rizika (All risks)
- Osiguranje od odgovornosti
- Osiguranje zaposlenika od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)
- Osiguranje motornih vozila

Odabran je najpovoljniji ponuditelj Allianz Zagreb d.d., sa ponuđenom cijenom za 1. i 2. godinu u iznosu od 918.790,12 kn, te cijenom za 1. godinu 459.395,06 kn.

S obzirom da police osiguranja iz prethodnih razdoblja nisu u potpunosti pokrivale sve očekivane rizike od nastanka štete na imovini, te rizike iz odgovornosti društva za štete prema radnicima i trećima, društvo se opredijelilo za novi model osiguranja, sa slijedećim prednostima i proširenjima prethodnog načina osiguranja:

- Imovina je osigurana prema modelu osiguranja "All risks";
- Promjena načina osiguranja sa sadašnje vrijednosti na novu vrijednost prema osnovici s novonabavnom vrijednosti i ugovorenom vrijednosti;
- Uključena su dodatna pokrića rizika osiguranja koja u prethodnim razdobljima nisu ugovarana;
- Uključeno pokriće osiguranja javne izvanugovorne odgovornosti prema trećim osobama te pokriće za ekološke štete što prema prijašnjim policama osiguranja nije bilo u pokriću;
- Povećanje limita osiguranja od odgovornosti prema vlastitim radnicima te povećanje limita odgovornosti za čisto imovinske štete

Na povećanje cijene usluga osiguranja također je uvelike utjecao i "tehnički rezultat" u odnosu na cjelokupnu premiju osiguranja (iznos šteta u posljednjih 5 godina) koji je bio negativan.

Troškovi bankovnih usluga povećani su zbog povećanja broja priljeva i odljeva (transakcija) po deviznim računima.

Troškovi doprinosa i članarina odnose na najvećim dijelom na članarinu turističkoj zajednici (110.149 kn), te na novčanu naknadu za neispunjenje kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (35.381 kn = 2.948,40 kn*12 mj.) sukladno primjeni Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Nar.nov., br. 157/13. i 152/14.).

Troškovi klasificirani u kategoriju ostalo manji su za 49% u odnosu na 2016.g., a veći za 22% od planirane veličine. Povećanje u odnosu na planiranu veličinu najvećim dijelom odnosi se na vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca Eurowings, Condor i Deutsche Lufthansa AG za obavljene usluge prihvata i otpreme zrakoplova i putnika u iznosu od 144.903 kn, jer je od dospjeća potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od 60 dana.

U troškove pod ostalo uključeno je i vrijednosno usklađenje preostalog iznosa potraživanja od Turističke zajednice Zadarske županije po pozivu na plaćanje br.7 iz 2016.g. u iznosu od 724.328 kn, te naknadno utvrđeni troškovi poslovanja (Euro Jet-provizija za 2016.=97.606 kn), troškovi zdravstvenog nadzora, troškovi obveznih liječničkih pregleda i troškovi donacija-darovanja (155.399 kn).

► **Financijski rashodi** u 2017. godini veći su za 4% u odnosu na ostvarene u 2016. godini i za 44% u odnosu na planiranu veličinu.

Financijski rashodi su uglavnom rezultat obračunanih negativnih tečajnih razlika temeljem potraživanja i obveza iskazanim u stranim valutama .

Odstupanje od planiranih veličina je opravdano, jer se ne mogu predvidjeti tečajevi referentnih valuta i njihov međusobni odnos .

► **Troškovi prodane robe** u 2017. godini veći su za 12% od ostvarenih u 2016. godini i manji za 5% u odnosu na planiranu veličinu, a proizašli su prema prihodima caffe bara i Travel Value-DFS-roba iz RH (pojašnjeno je pod Prihodi od trgovinske djelatnosti i Prihodi od ugostiteljske djelatnosti - str.13) .

► **Troškovi plaća** ostvareni u 2017.g. veći su za 12% od ostvarenih u 2016. godini i na razini su planiranih veličina.

Do povećanja troškova plaće u odnosu na 2016.g. došlo je najvećim dijelom zbog planiranog povećanja fizičkog obujma prometa zrakoplova i putnika koje je utjecalo na potrebu za povećanjem sezonske radne snage.

Prosječan broj zaposlenih (utvrđen na temelju ostvarenih sati rada) u 2017.g. iznosio je 172 zaposlenih, što je za 9% više od prosječnog broja zaposlenih (utvrđenog na temelju ostvarenih sati rada) u 2016.g. (158 zaposlenih) .

Prosječan broj zaposlenih po mjesecima u 2017.g. iznosio je 167 zaposlenih, što je za 10% više od prosječnog broja zaposlenih po mjesecima u 2016.g. (152 zaposlenih) i što je za 2% više od planiranog prosječnog broja zaposlenih po mjesecima u 2017.g. (163 zaposlenih).

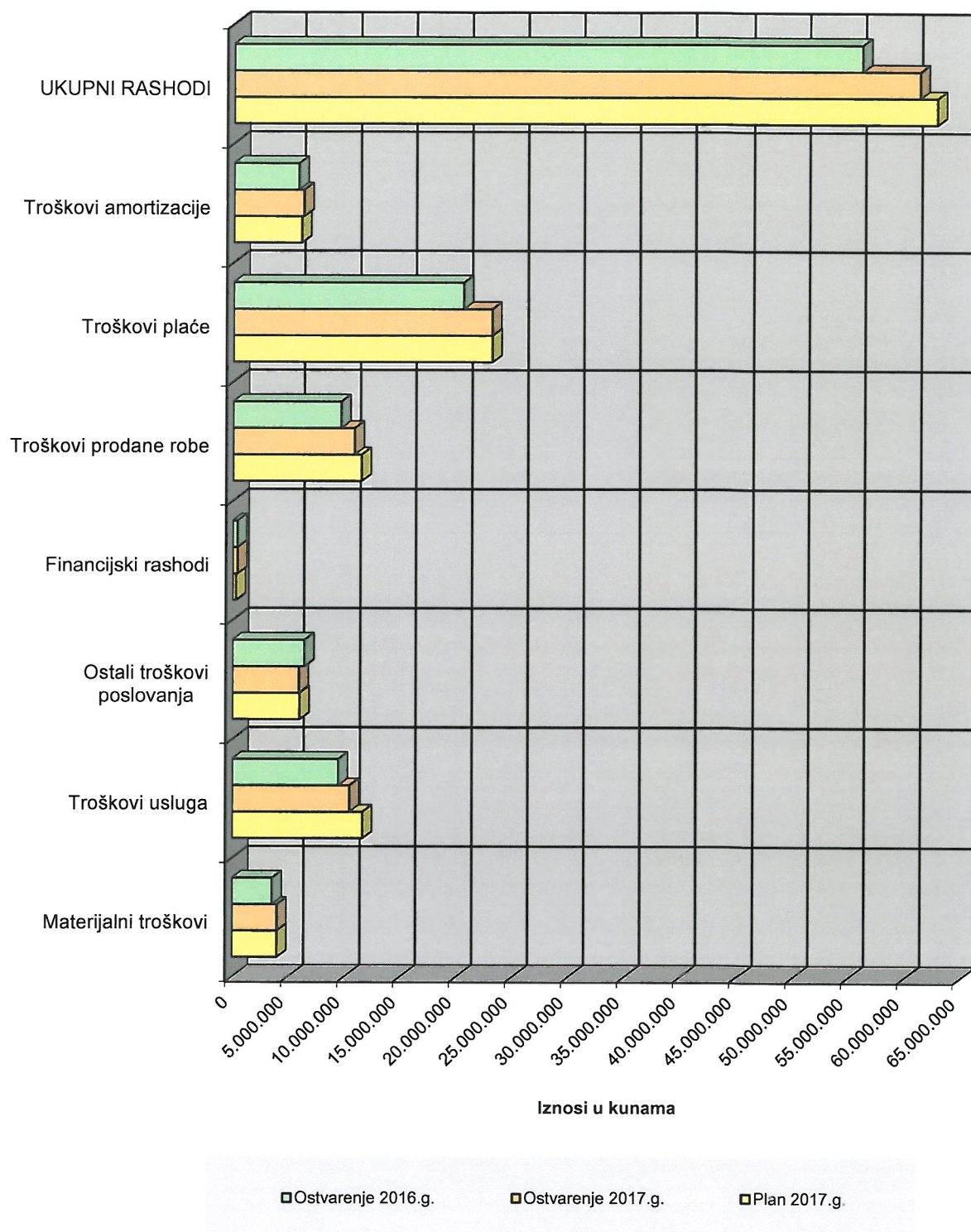
Na datum bilance (31.12.2017.) bilo je zaposleno 125 djelatnika.

Prosječno isplaćena neto plaća po zaposlenom iznosila je 6.155 kuna , što je za 3% iznad prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj koja je u 2017. godini iznosila 5.985 kuna .

Prosječno isplaćena neto plaća za 2017.g. prema NKD-u (Nacionalna klasifikacija djelatnosti) za H » 52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu (gdje pripada Zračna luka Zadar d.o.o.) iznosila je 7.508 kuna (Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske-Priopćenje od 28.02.2018.), što je više za 22% od prosječno isplaćene neto plaće po zaposlenom u Zračnoj luci Zadar .

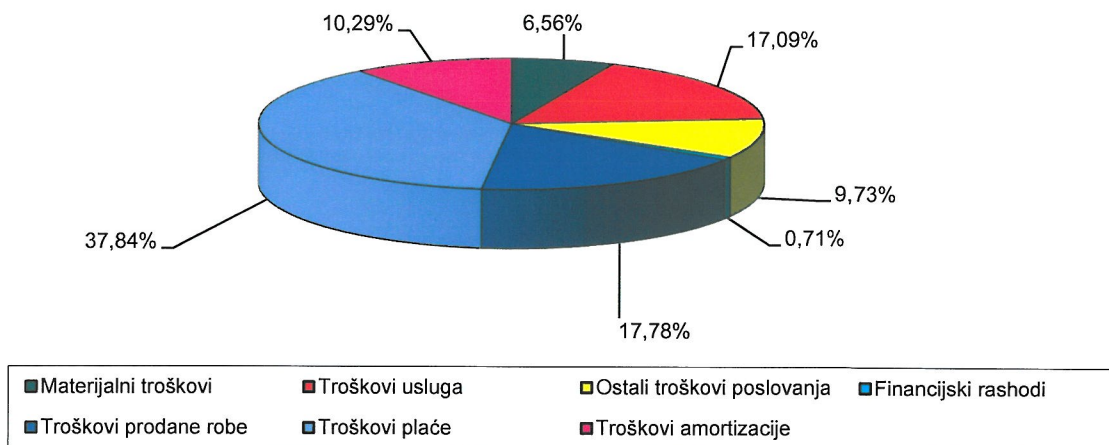
► **Troškovi amortizacije** u 2017.g. veći su za 8% u odnosu na 2016. godinu i za 3% u odnosu na planiranu veličinu, a proizašli su prema zakonskim stopama, ostatkom vrijednosti i korisnim vijekom uporabe dugotrajne imovine , te predviđenim investicijskim ulaganjima .

Slika 4.1. Rashodi Zračne luke Zadar u 2017.g.

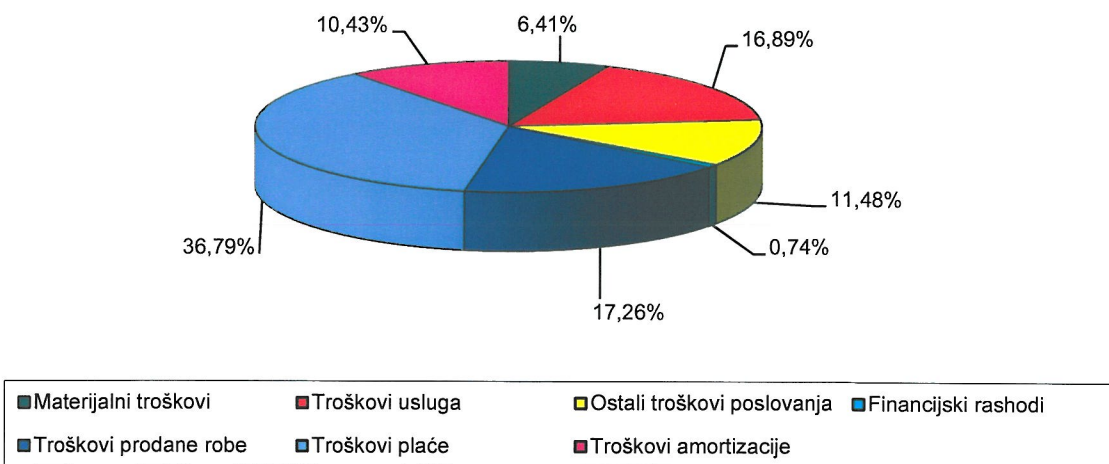

Iz strukture rashoda (Slika 4.2. i Slika 4.3.) vidljivo je da u 2017. godini nije došlo do značajnijih promjena u odnosu na 2016. godinu , te da najveći udio od 37,84% zauzimaju troškovi plaća .

Slika 4.2. Struktura rashoda u 2017.g.

Slika 4.3. Struktura rashoda u 2016.g.

3.3. Dobit Zračne luke Zadar u 2017. godini (Tablica 5.)

	Plan 2017.g.	Ostvarenje 2017.g	Ostvarenje 2016.g.	Indeks na plan 2017.g.	Indeks na ostv. 2016.g.
	(1)	(2)	(3)	(4=2/1*100)	(5=2/3*100)
UKUPNI PRIHODI	67.061.000	68.028.807	59.995.147	101	113
UKUPNI RASHODI	62.771.000	61.222.325	56.079.017	98	109
DOBIT prije oporezivanja	4.290.000	6.806.482	3.916.130	159	174
POREZ NA DOBIT	900.000	1.416.678	1.070.651	157	132
DOBIT FINANC.GODINE	3.390.000	5.389.804	2.845.479	159	189

Zračna luka Zadar je u 2017. godini ostvarila dobit prije oporezivanja u iznosu od 6.806.482 kn .

Ostvarena dobit prije oporezivanja u iznosu od 6.806.482 kn razlika je ostvarenih prihoda (68.028.807 kn) i rashoda (61.222.325 kn).

Izračun poreza na dobit temelji se na odredbama Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16 i 115/16) i Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17 i 2/18).

Korigirana porezna dobit u ukupnom iznosu od 7.870.435 kn jednaka je poreznoj osnovici za 2017. godinu, jer nije bilo umanjenja za preneseni porezni gubitak iz prethodnih godina.

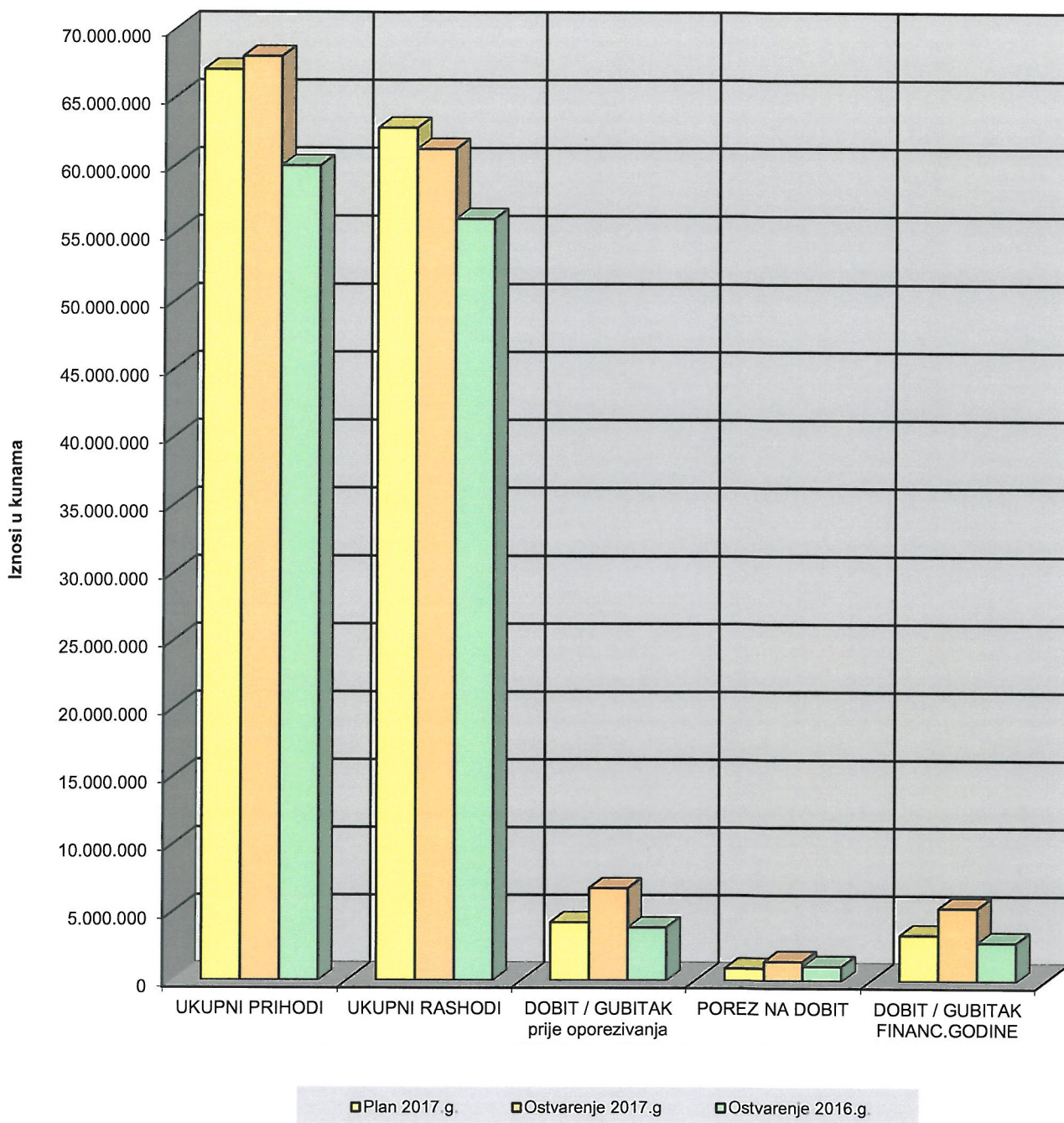
Porezna osnovica iznosi 7.870.435 kn .

Obveza poreza na dobit za tekuću poslovnu godinu iznosi 1.416.678 kn .

Dobit financijske godine iznosi 5.389.804 kn, a nastala je umanjnjem dobiti prije oporezivanja za porez na dobit .

Odstupanje ostvarene dobiti od planirane veličine i ostvarene dobiti u 2017.g. uzrokovano je povećanjem prihoda što je prethodno pojašnjeno na str. 12-15 .

Slika 5.1. Dobit Zračne luke Zadar u 2017.g.

4.Dobit

U 2017. godini , kao razlika iskazanih ukupnih prihoda (68.028.807,54 kn) i ukupnih rashoda (61.222.325,05 kn) utvrđena je dobit prije oporezivanja , u iznosu od 6.806.482,49 kn .

Prihodi od djelatnosti (uk.prihodi-(dotacije+tečajne razlike)) iznose 67.421.047 kn , što je za 13% više u odnosu na 2016.godinu (59.758.762 kn) .

Rashodi od djelatnosti (uk.rashodi-financijski rashodi) iznose 60.788.312 kn , što je za 9% više u odnosu na 2016.godinu (55.663.307 kn) .

Bitno je istaknuti da prihodi od djelatnosti u potpunosti pokrivaju rashode od djelatnosti (110,9%) , što je za 4 indeksna poena više nego u 2016. godini (107,4%) .

Prihodi od djelatnosti dostatni su za potpuno pokriće materijalnih troškova, troškova usluga, ostalih troškova poslovanja, troškova prodane robe, troškova plaća i troškova amortizacije, te je ostvaren pozitivan rezultat iz poslovnih aktivnosti - djelatnosti .

Obveza poreza na dobit za tekuću poslovnu godinu iznosi 1.416.678,38 kn .

Dobit financijske godine iznosi 5.389.804,11 kn , a nastala je umanjnjem dobiti prije oporezivanja za porez na dobit .

Sukladno čl. 406 Zakona o trgovačkim društvima (Nar.nov.,br.152/11-pročišćeni tekst, 111/12, 68/13 i 110/15), **Uprava Zračne luke Zadar predlaže da se dobit ostvarena u 2017. godini, u iznosu od 5.389.804,11 kuna, rasporedi u skladu sa odlukom Skupštine Društva .**

5. Ostale aktivnosti tijekom 2017. godine

Tijekom 2017. godine, a posebno u vrijeme prije turističke sezone napravljene su sve potrebne radnje radi podizanja kvalitete usluge .

Iz Tablice: Ulaganja u infrastrukturu i opremu u 2017. godini vidljivo je da je Zračna luka Zadar i u 2017. godini nastavila sa razvojnim projektima ulaganja u infrastrukturu i opremu, kako bi kvalitetu pružanja usluga podigla na što veći nivo i zadovoljila sve propisane sigurnosne standarde.

Tijekom 2017. godine u infrastrukturu i opremu ukupno je uloženo **9.320.067,27** kn .

U infrastrukturu i opremu uloženo je **6.532.316,02** kn vlastitih sredstava, a **2.787.751,25** kn sredstava državnog proračuna (ukupno **3.100.000,00** kn sredstava državnog proračuna (sa PDV-om RTG uređaja=312.248,75 kn)).

NAZIV PROJEKTA	VLASTITA SREDSTVA	SREDSTVA DRŽAVNOG PRORAČUNA	UKUPNO ULAGANJE po projektu
	(bez PDV-a)	(bez PDV-a)	(bez PDV-a)
Rekonstrukcija i dogradnja USS-a 14-32 i staza za vožnju A-H	194.500,00		194.500,00
Rekonstrukcija i dogradnja glavne stajanke	1.648,71		1.648,71
Sanacija USS-a 14-32 , udarnih rupa na stazi za vožnju K i stajanci i izrada okretnice	444.672,00		444.672,00
Sanacija dijela južne strane osnovne staze USS-a 04-22	9.500,00		9.500,00
Privremeno parkiralište – 2. faza	439.310,00		439.310,00
Oprema	1.501.801,73	1.248.995,00	2.750.796,73
Parkiralište za rent a car-novo proširenje	18.900,00		18.900,00
Putnička zgrada - adaptacija prostorija aerodromske policije-premještanje policijskih kabina	113.364,50		113.364,50
Putnička zgrada - dogradnja proširenje - južna strana	231.987,51		231.987,51
Skladište DFS-a novo	1.061.803,11		1.061.803,11
Prostor za azil	17.400,00		17.400,00
Sanacija rasvjete USS-a 04-22	510.850,00		510.850,00

NAZIV PROJEKTA	VLASTITA SREDSTVA	SREDSTVA DRŽAVNOG PRORAČUNA	UKUPNO ULAGANJE po projektu
	(bez PDV-a)	(bez PDV-a)	(bez PDV-a)
Nadogradnja lan mreže, serveri, wi-fi oprema, mrežna infrastruktura	10.992,92		10.992,92
Biološki filter, drenažni sustav s upojnim bunarima za odvodnju i pročišćavanje	138.769,00		138.769,00
Video nadzor	224.823,00	1.538.756,25	1.763.579,25
Sustav za virtualizaciju i izradu sigurnosnih kopija	188.899,00		188.899,00
Pokazivač pravca i jačine vjetra	69.645,17		69.645,17
Transportna sredstva - osobni automobili i traktori	1.149.191,91		1.149.191,91
Software-licence za programe	204.257,46		204.257,46
UKUPNO ULAGANJA:	6.532.316,02	2.787.751,25	9.320.067,27

5.1. Izvedene investicije u 2017. godini

U 2017. godini realizirane su slijedeće investicije:

- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u izradu idejnog projekta elektrotehničkih instalacija za ishođenje lokacijske dozvole za rekonstrukciju i dogradnju kritičnih površina USS-a 14-32 i staza za vožnju „A-H“, u ukupnom iznosu od 194.500,00 kn. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u rekonstrukciju i dogradnju glavne stajanke u iznosu od 1.648,71 kn, a odnosi se na naknadu za izdavanje posebnih uvjeta za rekonstrukciju i dogradnju glavne stajanke. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u sanaciju USS-a 14-32, udarnih rupa na stazi za vožnju K i stajanci i izrada okretnice u ukupnom iznosu od 444.672,00 kn. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u izvedbeni projekt pojačanog održavanja, sanaciju dijela južne strane osnovne staze USS-a 04-22, u ukupnom iznosu od 9.500,00 kn. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava.

- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u privremeno parkiralište - 2. faza, u ukupnom iznosu od 439.310,00 kn. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u izradu projekta za parkiralište za rent a car vozila, u ukupnom iznosu od 18.900,00 kn. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u premještanje i rekonstrukciju prostora granične kontrole-premještanje policijskih kabina ukupnom iznosu od 113.364,50 kn. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u dogradnju-proširenje putničke zgrade-jug u ukupnom iznosu od 231.987,51 kn (vodni i komunalni doprinos za dogradnju i izrada projekta rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje putničke zgrade-jug-Schengen). Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u izgradnju novog skladišta za DFS u ukupnom iznosu od 1.061.803,11 kn. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u izradu idejnog projekta prostora za azil i INAD u iznosu od 17.400,00 kn. Navedena investicija financirana je iz vlastitih sredstava.

5.2. Oprema

- U 2017. godini nabavljena je oprema u ukupnoj vrijednosti od 2.750.796,73 kn: kante za otpad u iznosu od 65.252,00 kn, policijske kabine u iznosu od 133.000,00 kn, samohodna električna traka za prtljagu u iznosu od 412.431,00 kn, stepenice za zrakoplov u iznosu od 193.021,53 kn i ostala oprema, a financirana je iz vlastitih sredstava. Nabavljena su dva RTG uređaja za ručnu prtljagu u iznosu od 1.248.995,00 kn, a financirana su iz sredstava državnog proračuna u ukupnom iznosu (1.248.995,00 kn + PDV 312.248,75 kn = 1.561.243,75 kn) .
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u rekonstrukciju nadzorno upravljačkog sustava osvjetljenja manevarskih površina u ukupnom iznosu od 510.850,00 kn, a financirano je iz vlastitih sredstava.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u back up switch u ukupnom iznosu od 10.992,92 kn, a financirano je iz vlastitih sredstava.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje na izvođenje radova na proširenju kapaciteta sustava drenaže biološki pročišćenih otpadnih voda u ukupnom iznosu od 138.769,00 kn, a financirano je iz vlastitih sredstava.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u proširenje sustava video nadzora u ukupnom iznosu od 1.763.579,25 kn. Iz vlastitih sredstava financirano je 224.823,00 kn, a iz sredstava državnog proračuna financirano je 1.538.756,25 kn.

- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u izradu centraliziranog, visoko dostupnog sustava za virtualizaciju i izradu sigurnosnih kopija u ukupnom iznosu od 188.899,00 kn, a financirano je iz vlastitih sredstava.
- U 2017. godini izvršeno je ulaganje u pokazivač pravca i jačine vjetra u ukupnom iznosu od 69.645,17 kn i financirano je iz vlastitih sredstava.
- U 2017. godini nabavljeno je osobno vozilo „Škoda Octavia“ u iznosu od 153.987,91 kn, traktor Deutz-Fahr sa sitnilicom biljnih ostataka u iznosu od 293.300,00 kn, vučni traktori E400 (2 kom.) u iznosu od 660.112,00 kn, te je izvršena nadogradnja vatrogasnog vozila MAN-Ziegler uključujući i nabavu lanaca u ukupnom iznosu od 41.792,00 kn. Navedena transportna sredstva financirana su iz vlastitih sredstava .

5.3. Informatika

U 2017. godini na polju informatizacije realizirano je slijedeće:

- Uloženo je u nadogradnju programiranja i licence za programe, proširenje software, u ukupnom iznosu od 204.257,46 kn, a financirano je iz vlastitih sredstava.

5.4. Ostalo

- Hortikulturno uređenje okoliša nastavljeno je i tijekom 2017. godine .

6. Opis glavnih rizika i nesigurnosti kojima je Zračna luka Zadar izložena

6.1. Izloženost cjenovnom riziku

Budući da se svi ugovori sa stranim avio prijevoznicima ugovaraju u stranim valutama , konkretno u eurima (EUR), Zračna luka Zadar je zanemarivo malo izložena cjenovnom, a znatno više valutnom riziku.

6.2. Izloženost valutnom riziku

Valutni rizik ugrožava sva društva koja su poslovanjem povezana s inozemstvom, pa sukladno tome i Zračnu luku Zadar .

Valutnim rizicima može se upravljati kombinacijom instrumenata, kao što su balansiranje priljeva i odljeva u istoj valuti, ubrzanje plaćanja, korištenje terminskih deviznih transakcija, ograđivanjem (hedging) i drugi .

Zračna luka Zadar upravlja valutnim rizicima balansiranjem priljeva i odljeva u istoj valuti , te ubrzanjem plaćanja .

6.3. Izloženost kamatnom riziku

Kamatni rizik proizlazi iz mogućih promjena razina kamatnih stopa na tržištu kapitala, što povlači i visinu cijene tuđih izvora kapitala.

Zračna luka Zadar ne koristi izvore financiranja od financijskih institucija tako da nema rizika na novčani tok i rezultat poslovanja po osnovi kretanja kamatnih stopa na tržištu kapitala.

6.4. Izloženost kreditnom riziku

Pod pojmom izloženost kreditnom riziku, ponajprije se misli na potraživanja na osnovi danih kredita, na potraživanja od kupaca, te razna druga potraživanja (od države, od radnika i dr.) za koja, također, postoji opasnost da se neće naplatiti u cijelosti, odnosno da se neće naplatiti planiranom dinamikom .

Najveći kreditni rizik Zračne luke Zadar je onaj u odnosu na potraživanje od kupaca. Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2017. godine iznose 4.770.564 kn.

Najveći dio potraživanja od kupaca odnosi se na:

	Stanje 31.12.2017.	Stanje 10.04.2018. (dospjelo potraživanje)
Turistička zajednica Zadarske županije	1.829.438 kn	289.438 kn
Croatia Airlines d.d.	560.924 kn	0 kn
A-Anticus d.o.o.	137.744 kn	0 kn
Ryanair	378.106 kn	198.359 kn
easyJet Airline	323.216 kn	0 kn
Ukupno	3.229.428 kn	487.797 kn

Najveća dospjela, a ne naplaćena potraživanja od kupaca na dan 10.04.2018.g. odnose se na potraživanje od Turističke zajednice Zadarske županije (289.438 kn) i na potraživanje od Ryanair-a (198.359 kn=26.199 €) .

Od ukupnih potraživanja od kupaca izuzeta su vrijednosno usklađena potraživanja-sporna, utužena potraživanja u ukupnom iznosu od 3.395.072 kn . Najznačajnija vrijednosno usklađena potraživanja odnose se na potraživanje od Turističke zajednice Zadarske županije iz 2016.g. u iznosu od 1.448.655 kn , te na potraživanje od ScandJet-a u iznosu od 1.258.081 kn (167.439 EUR) koje je utuženo. Kod utuženih potraživanja problem naplate predstavlja i činjenica da su pojedine tvrtke otišle u stečaj, te nemaju imovinu iz koje bi se potraživanja mogla naplatiti .

6.5. Izloženost riziku likvidnosti i riziku novčanog tijeka

Likvidnost poslovanja je sposobnost trgovačkog društva za pravodobno namirenje obveza. Sukladno tome pokazatelji likvidnosti izražavaju koliko je trgovačko društvo sposobno podmirivati dospjele kratkoročne obveze. Uz pojam likvidnosti neizbježno se javlja i pojam solventnosti. Kada se govori o solventnosti tada je riječ o sposobnosti trgovačkog društva da trajno ispunjava sve dospjele obveze (kratkoročne i dugoročne) .

6.5.a. Koeficijent tekuće likvidnosti

$$\text{koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}} \geq 2$$

Koeficijent tekuće likvidnosti predstavlja ocjenu likvidnosti i solventnosti. Koeficijent tekuće likvidnosti ne smije biti manji od 2 , što znači da kratkotrajna imovina mora biti dva puta veća od kratkoročnih obveza .

Koeficijenti tekuće likvidnosti na temelju Bilance na dan 31.12.2015. , 31.12.2016. i 31.12.2017. iznose kako je prikazano u nastavku.

Opis	2015.	2016.	2017.
Kratkotrajna imovina	42.937.124	46.390.171	50.747.859
Kratkoročne obveze	2.575.214	3.976.803	3.816.982
Koeficijent tekuće likvidnosti	16,67	11,67	13,30

Koeficijent tekuće likvidnosti u 2017. godini iznosi 13,30 , pa možemo reći da je u 2017. godini Zračna luka Zadar d.o.o. poslovala likvidno .

6.5.b. Koeficijent ubrzane likvidnosti

$$\text{koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{novac} + \text{potraživanja} + \text{kratkotrajna financijska imovina}}{\text{kratkoročne obveze}} \geq 1$$

Koeficijent ubrzane likvidnosti bi trebao biti minimalno 1 , što znači da kratkoročne obveze ne bi smjele biti veće od zbroja svote novca na računima, potraživanja i kratkotrajne financijske imovine .

Opis	2015.	2016.	2017.
Novac + potraživanja+kr.finan.im.	41.496.714	45.221.669	49.239.705
Kratkoročne obveze	2.575.214	3.976.803	3.816.982
Koeficijent ubrzane likvidnosti	16,11	11,37	12,90

Kao što se iz tablice vidi , kratkoročne obveze su manje od brzo unovčive imovine , pa se može zaključiti da je Zračna luka Zadar d.o.o. u odličnoj poziciji što se tiče ubrzane likvidnosti.

6.5.c. Koeficijent trenutačne likvidnosti

$$\text{koeficijent trenutačne likvidnosti} = \frac{\text{novac}}{\text{kratkoročne obveze}} \geq 1$$

Ovaj koeficijent pokazuje kolika je pokrivenost kratkoročnih obveza najlikvidnijom kratkotrajnom imovinom – novcem .

Opis	2015.	2016.	2017.
Novac	4.885.153	7.539.862	10.505.745
Kratkoročne obveze	2.575.214	3.976.803	3.816.982
Koeficijent trenutačne likvidnosti	1,90	1,90	2,75

Smatra se da brojčani izraz ovog koeficijenta ne bi trebao biti manji od 0,10, odnosno 10%.

6.5.d. Koeficijent financijske stabilnosti

$$\text{koeficijent financijske stabilnosti} = \frac{\text{dugotrajna imovina}}{\text{kapital} + \text{dugoročne obveze}} < 1$$

Koeficijent financijske stabilnosti bi trebao biti manji od 1, jer se iz dijela dugoročnih izvora treba financirati ne samo dugotrajna već i kratkotrajna imovina. Zato je smanjenje ovoga koeficijenta pozitivna tendencija, jer ako dugotrajna imovina angažira likvidnu kratkoročnu imovinu može doći do smanjenja mogućnosti podmirjenja tekućih obveza.

Opis	2015.	2016.	2017.
Dugotrajna imovina	78.581.628	79.216.013	79.446.059
Kapital + dug. obveze	115.985.727	118.239.958	123.629.762
Koeficijent financijske stabilnosti	0,68	0,67	0,64

Na temelju svih navedenih pokazatelja likvidnosti dobiva se informacija da je u 2017. godini Zračna luka Zadar d.o.o. bila sposobna podmirivati svoje obveze .

7. Upravljanje financijskim rizicima

Sofisticirane financijske instrumente kakvima se poduzeća mogu zaštititi od nekih financijskih rizika naziva se financijskim derivatima (izvedenicama) .

Financijski derivati su instrumenti upravljanja različitim rizicima i u funkciji su zaštite (*hedging* ili ograđivanje) .

Cilj uporabe financijskih derivata za zaštitu od financijskih rizika nije špekulativna zarada , nego financijski učinak poslovanja učiniti neovisnim o štetnoj promjeni tečaja ili kamata .

Njima se aktivno trguje na financijskom tržištu, suvremeni su financijski instrumenti i determinirani su razvojem financijskog tržišta.

Najpoznatiji financijski derivati su : opcije , *forward-i* , *futures-i* i *swap-ovi* .

U 2017. godini Zračna luka Zadar je primjenjivala zadužnicu, bankovnu garanciju i deviznu klauzulu kao jedine instrumente za upravljanje financijskim rizicima, jer s obzirom na djelatnost i veličinu , nije značajnije izložena takvim rizicima .

8. Obavijesti o zaštiti okoliša

U tijeku 2017. godine u Zračnoj luci Zadar nije bilo nikakvog ekološkog incidenta. Zračna luka Zadar kontinuirano radi na unapređenju zaštite okoliša i održivog razvoja .

U tom smislu redovito se:

- skupljaju otpadna ulja u odgovarajuće spremnike, koje preuzimaju za to specijalizirane tvrtke ,
- skupljaju potrošene automobilske gume, koje, također, preuzimaju specijalizirane tvrtke za sakupljanje auto guma .

9. Obavijesti o radnicima

Ljudski resursi Zračne luke Zadar (radnici) su , uz imovinu (objekte) najvredniji resurs . Na dan 31.12.2017. godine Zračna luka Zadar je imala 125 zaposlenih radnika , a prema navedenoj kvalifikacijskoj strukturi , te udjelima u postotku , prikazano je u tablici 9.1. :

Tablica 9.1.

STRUČNA SPREMA	VSS	VŠS	SSS	NKV	UKUPNO
BROJ RADNIKA	26	13	79	7	125
STRUKTURA U %	20,80%	10,40%	63,20%	5,60%	100,00%

10. Djelovanje Zračne luke Zadar na području istraživanja i razvoja

Razvojna strategija Zračne luke Zadar ide u smjeru podizanja kvalitete svojih usluga , te konstatnim ulaganjem u opremu kako bi se u potpunosti zadovoljili kvalitativni i sigurnosni propisi .

Posvećuje se i posebna pozornost dodatnoj izobrazbi pretežito mladih, perspektivnih kadrova kojima se , putem snošenja troškova dodatne edukacije, omogućuje stjecanje novih znanja nužnih za što kvalitetnije obavljanje radnih zadataka i zahtjeva nametnutih novim suvremenim tehnologijama.

11. Očekivani razvoj Zračne luke Zadar u budućnosti

Zračna luka Zadar će tijekom 2018. godine biti povezana s rekordnim brojem destinacija, te rekordnim brojem avioprijevoznika.

Nove destinacije/avioprijevoznici su:

AEGEAN AIRLINES – Athens (ATH)

CONDOR – Frankfurt (FRA)

GERMANIA – Zurich (ZRH)

BRUSSELS AIRLINES – Brussels (BRU)

NORWEGIAN – Oslo (OSL)

EASYJET – Berlin (SXF)

RYANAIR – Bremen (BRE), Frankfurt (FRA), Memmingen (FMM)

Međutim, dio prošlogodišnjih destinacija/rotacija je smanjen, i to:

RYANAIR je ukinuo – Frankfurt HHN, Bristol, Glasgow i Copenhagen.

TRANSAVIA je prestala prometovati za Paris Orly .

EUROWINGS, STOBART AIR, LOT i VUELING su smanjili broj rotacija.

Tijekom 2018.g. očekuje se veći broj putnika nego u 2017.g., te bolja popunjenost zrakoplova.

Zračna luka Zadar iz godine u godinu ulaže u svoje kapacitete kako bi ih podigla na višu razinu, kako u kvantitativnom tako i u kvalitativnom smislu, jer bez pravodobne pripreme i ulaganja ne može biti pripravna na povećanje fizičkog obujma prometa, koje treba utjecati na povećanje dobiti odnosno ostvarenje što boljeg financijskog rezultata .

Rukovoditelj Sektora financija, računovodstva
i kontrolinga:

Marina Žugaj , dipl. oec. i ovl.revizor

ZRAČNA LUKA ZADAR d.o.o.
ZADAR

Direktor:

Josip Klišmanić , dipl.oec.